Rok IV. Nr. 4.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO

ORGAN RADY SZKOLNEJ OKRĘGOWEJ ŁÓDZKIEJ.

Łódź, dnia 22 Kwietnia 1930 r.

TREŚĆ:

Prenumerata roczna wynosi 6 złotych. Numer pojedyńczy 60 groszy. Należność wpłacać należy wyłącznie na konto czekowe P. K. O. Nr 65312 — Rada Szkolna Okręgowa Łódzka w Łodzi.

Warunki umieszczania ogłoszeń: Cała strona 120 zł. Pół str. 65 zł. Ćwierć str. 35 zł. Ogłoszenia umieszcza się po zapłaceniu zgóry przypadającej należności.

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, ul. Piotrkowska 104, Kuratorjum O. S. Ł.

48.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 7 marca 1930 r. Nr. II. 5502/30

w sprawie wypełniania świadectw ukończenia szkoły powszechnej trzy do siedmioklasowej.

Formularze świadectw ukończenia szkoły powszechnej dla szkół 6 i 7-klasowych (P. 4) oraz dla szkół 3, 4 i 5-klasowych (P. 5) zostały ułożone w ten sposób, że oprócz przedmiotów, udzielanych w ostatnim oddziale, pomieszczono również przedmioty, których uczono zgodnie z programem w oddziałach niższych (przyroda żywa, historja Polski, historja powszechna). Rozróżnienie tych przedmiotów w formularzach świadectw ukończenia szkoły wymaga oczywiście również wpisania przy nich stopni, jakie uczeń otrzymał na świadectwie szkolnem w danym oddziale z każdego z tych przedmiotów.

Ponieważ w oddziałach siódmych wyżej wskazanych szkół mogą być uczniowie, którzy do oddziałów niższych (V, VI) uczęszczali do innej szkoły, przeto kierownicy szkół, przyjmując do swej szkoły takiego ucznia, winni żądać od niego odpowiednich świadectw, które będą potrzebne do należytego wypełnienia świadectwa ukończenia szkoły. Po odnotowaniu w księdze głównej oddziału siódmego stopni, umieszczonych na tych świadectwach z nauki wyżej wymienionych przedmiotów, należy świadectwa uczniom zwrócić. W wypadku, gdy uczeń nie może przedstawić świadectw z oddziałów niższych, kierownictwo szkoły zaraz po przyjęciu ucznia nowego do oddziału siódmego winno zwrócić się o nadesłanie wykazu potrzebnych stopni do tej szkoły względnie szkół, do których uczeń poprzednio uczęszczał. Po otrzymaniu wykazu należy stopnie odnotować w księdze głównej z odpowiednią adnotacją, a wykaz przechować w aktach szkoły.

Warszawa, dnia 7 marca 1930 r. (Nr. II-5502/30).

Minister (—) Sł. Czerwiński.

Do P. P. Inspektorów Szkolnych oraz Kierownictw publicznych szkół powszechnych w Okręgu.

Kuratorjum podaje powyższe zarządzenie do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Jednocześnie Kuratorjum poleca Kierownikom szkół pod ich osobistą odpowiedzialnością dyscyplinarną, aby wszelkie świadectwa szkolne a zwłaszcza z ukończenia szkoły wypełniali danemi osobowemi ucznia (imię, nazwisko, data i miejsce urodzenia) zgodnie z metryką urodzenia, a datę wstąpienia do szkoły i oceny z postępów w nauce zgodnie z księgą główną. Niezależnie od tego świadectwo winno być zaopatrzone we właściwą pieczęć szkoły i podpisy.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) J. Gadomski.

K. O. S. Ł. Nr. I-5673/30
dnia 11 kwietnia 1930 r.

49.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 22 marca 1930 r Nr. O. 6359/30

do PP. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu

w sprawie radjostacyj odbiorczych, zainstalowanych w zakładach naukowych.

Opierając się na zarządzeniu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 marca 1930 r. Nr. I. Prez. 1689/30, Kuratorjum wyjaśnia, że Dyrekcje i Kierownictwa szkół obowiązane są do rejestrowania w urzędach pocztowo-telegraficznych posiadanych radjostacyj odbiorczych i uiszczania opłat radjofonicznych.

Posiadanie przez szkoły radjostacyj odbiorczych bez uzyskania upoważnień właściwych urzędów pocztowo-telegraficznych jest niedozwolone.

Od opłat radjofonicznych mogą być zwalniane jedynie radjostacje odbiorcze, zainstalowane w salach wykładowych, gabinetach fizycznych i laboratorjach wyższych zakładów naukowych, w których nauka radjotechniki prowadzona jest jako przedmiot wykładowy.

Od opłat zwalniać może jedynie Ministerstwo Poczt i Telegrafów na wniosek Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) J. Gadomski.

50.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 26 marca 1930 r. Nr. O. 6611/30

do PP. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj i Kierownictw szkół oraz ogółu Nauczycielstwa w Okręgu

w sprawie Stowarzyszenia „Macierz Szkolna w Gdańsku".

Macierz Szkolna w Gdańsku utrzymuje ze składek społeczeństwa 10 ochronek, prywatną szkołę powszechną dla dzieci obywateli polskich, gimnazjum, szkołę handlową, szwalnię i kilimkarnię, a nadto wspiera materjalnie biedne dzieci obywateli gdańskich narodowości polskiej. Do zakładów, utrzymywanych przez Macierz Szkolną, uczęszcza około 1000 dzieci.

Jest to nielada dorobek kilkuletniej pracy na niwie oświaty i kultury polskiej w Gdańsku.

Ze względu na doniosły cel pracy Macierzy Szkolnej w Gdańsku Kuratorjum zachęca PP. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcje i Kierownictwa szkół oraz ogół Nauczycielstwa do zapisywania się na członków Macierzy Szkolnej w Gdańsku, organizowania i zakładania Kół Przyjaciół

Młodzieży Polskiej w Gdańsku, popierania i rozpowszechniania wydawnictw Macierzy Szkolnej w Gdańsku (Serja I: „Pamiątki polskie w Gdańsku", serja II: „Nasz Bałtyk"; każda serja obejmuje 20 kart z objaśnieniami — cena serji 3 zł.; albumiki 4 zł.).

Składka członka zwyczajnego wynosi miesięcznie 1 zł., wspierającego 50 groszy. Adres: Macierz Szkolna w Gdańsku — Am Olivaertor 2-4, Gmach Dyrekcji P. K. P. (konto P. K. O. Nr. 170040).

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) J. Gadomski.

51.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 7 kwietnia 1930 r. Nr O. 6707/30

do PP. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj państwowych seminarjów nauczycielskich i Kierownictw publicznych szkół powszechnych w Okręgu w sprawie wymiany pocztówek krajoznawczych przez młodzież polską w Polsce i we Francji.

W związku z okólnikami z dnia 26 marca 1928 r. Nr. O. 1477/28 (Dz. Urz. K. O. S. Ł. Nr. 4, poz. 45) i z dnia 10 września 1929 r. Nr. O. 19142/29 (Dz. Urz. K. O. S. Ł. Nr. 8—9, poz. 101) Kuratorjum, opierając się na zarządzeniu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20 marca 1930 r. Nr. II. 6330/30, zwraca uwagę, że korespondencję z młodzieżą polską we Francji powinny prowadzić przedewszystkiem dzieci młodsze, a to ze względu na poziom rozwoju umysłowego tych dzieci polskich we Francji, dla których korespondencja jest przeznaczona.

Należy również unikać pisania według wspólnego szablonu, często nawet dyktowanego, natomiast należy zachęcać dzieci do korespondowania w sposób indywidualny.

Zechcą również Dyrekcje i Kierownictwa szkół pamiętać o zarządzeniu, zamieszczonem w wspomnianym okólniku z dnia 26 marca 1928 r. Nr. O. 1477/28, w sprawie właściwego doboru pocztówek, które winny mieć charakter krajoznawczy.

Kuratorjum przypomina wreszcie, że w myśl okólnika z dnia 10-go września 1929 r. Nr. O. 19142/29 Kierownictwa publicznych szkół powszechnych obowiązane są przedłożyć PP. Inspektorom Szkolnym w terminie do dnia 1 maja 1930 r. sprawozdania, dotyczące rozwoju wymiany pocztówek w r. szk. 1929/30; PP. Inspektorowie Szkolni oraz Dyrekcje seminarjów nauczycielskich powiadomią Kuratorjum o osiągniętych rezultatach w terminie do 15 maja 1930 r.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) J. Gadomski.

52.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 9 kwietnia 1930 r. Nr. O. 6484/30

do PP. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu

w sprawie reprodukcyj obrazu p. t. „Siewca".

Z racji imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego Warszawski Okrąg Polskiego Białego Krzyża rozpowszechnia na zasadzie zezwolenia odnośnych władz reprodukcje obrazu artysty-malarza J. Świrysz-Ryszkiewicza p. t. „Siewca", symbolizującego pokojową działalność Pierwszego Marszałka Polski i pracę twórczą Narodu Polskiego.

Ze względu na artystyczną wartość, nader staranne wykonanie reprodukcji i cel, na jaki przeznaczony jest dochód z rozsprzedaży (praca kulturalno-oświatowa wśród wojska), Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem z dnia 18 marca 1930 r. Nr. I. Prez. 1727/30 zalecił nabywanie reprodukcyj w celu umieszczania ich w urzędach administracji szkolnej i szkołach.

Podając powyższe do wiadomości, zachęcam ze swej strony PP. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcje i Kierownictwa szkół, aby zatroszczyły się o nabycie rzeczonej reprodukcji dla urzędów i szkół.

Cena sprzedażna 1 szt. reprodukcji wielkości 50×70 cm. — 4 zł. 75 gr. (na papierze kredowym, druk trójbarwny, franco Warszawa). Cena 1 szt. pocztówki trójbarwnej — 25 groszy.

Zamówienia należy kierować bezpośrednio do biura Warszawskiego Okręgu Polskiego Białego Krzyża w Warszawie, ul. Świętokrzyska Nr. 5.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) J. Gadomski.

53.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 10 kwietnia 1930 r. Nr. O. 8520/30

do PP. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu

w sprawie wydawnictwa p. t. „Obrona Pomorza".

Kuratorjum podaje do wiadomości, że nakładem Instytutu Bałtyckiego ukazało się wydawnictwo p. t. „Obroną Pomorza".

Książka ta zawiera szereg prac wybitnych przedstawicieli życia gospodarczego. W artykułach tych omówiono w sposób przystępny dla ogółu zagadnienia polskiej polityki morskiej, portów, handlu morskiego oraz inne sprawy, związane z dostępem Polski do morza.

Ze względu na to, że sprawa dostępu do morza jest jednem z najważniejszych naszych zagadnień politycznych i gospodarczych, wspomniana książka będzie mogła oddać cenną usługę przy prowadzeniu nauki o Polsce współczesnej.

Pożądane jest, aby rzeczone wydawnictwo zakupione zostało do bibljotek szkolnych.

Skład główny: Księgarnia Gebethnera i Wolffa w Warszawie. Cena 20 złotych za egzemplarz.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) J. Gadomski.

54.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 14 kwietnia 1930 r. Nr. O. 6381/30

do PP. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek, Kierownictw publicznych szkół powszechnych oraz Nauczycieli robót ręcznych w Okręgu

w sprawie urlopowania nauczycieli na wycieczkę do Kopenhagi.

Dyrekcja Państwowego Instytutu Robót Ręcznych, pragnąc zapoznać swoich słuchaczów jak i czynnych nauczycieli robót ręcznych z wzorowem postawieniem robót ręcznych w szkołach duńskich oraz z wielkim dorobkiem artystycznym narodu duńskiego, postanowiła w czerwcu r. b. zorganizować wycieczkę do Kopenhagi polskiemi statkami.

Jadąc do Kopenhagi, nauczyciele zwiedzą Gdańsk i Gdynię oraz zetkną się z polskiem morzem, a tem samem pogłębią swą wiedzę o morzu, pokochają je, a potem swą wiedzę o morzu przekażą młodzieży.

Poza zwiedzaniem muzeów i szkół wzorowych w Kopenhadze zostanie zorganizowana dla uczestników wycieczki dwugodzinna lekcja rytmicznych ćwiczeń narzędziami w seminarjum robót ręcznych pod kierunkiem znanego dyrektora Clausena.

Pierwsza wycieczka wyruszy z Gdyni dnia 16 czerwca i wróci do Gdyni dnia 21 czerwca, druga zaś wyruszy dnia 23 czerwca i wróci dnia 28 czerwca.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem z dnia 18 marca 1930 r. Nr. II. 5376/30 uznało wyjątkowo tę wycieczkę zagraniczną ze względu na ścisłą łączność z pracą szkolną słuchaczy Instytutu Robót Ręcznych za pożądaną.

Nauczyciele robót ręcznych, zatrudnieni w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich, którzy zamierzają wziąć udział w wycieczce, winni wnieść w drodze służbowej do Kuratorjum podania o urlop, poparte zaświadczeniem Dyrekcji Instytutu Robót Ręcznych o zapisaniu na listę wycieczkową.

Nauczycielom publicznych szkół powszechnych udzielać będą urlopów PP. Inspektorowie Szkolni w zakresie własnej kompetencji na podstawie odpowiednich zaświadczeń Dyrekcji Instytutu Robót Ręcznych.

Władze szkolne mogą odmówić udzielenia urlopu, jeżeli dobro szkoły będzie tego wymagało.

Podania składać należy do 25 maja 1930 r.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) J. Gadomski.

55.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 15 kwietnia 1930 r. Nr. O. 7191/30

do PP. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu

w sprawie „Tygodnia Emigranta Polaka".

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 marca 1930 r. Nr. 3 (223), poz. 37, zamieszczony jest okólnik Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19 lutego 1930 r. Nr. I. Prez. 1083/30 w sprawie „Tygodnia Emigranta Polaka".

Na podstawie pisma Komitetu Organizacyjnego „Tygodnia Emigranta Polaka" z dnia 10 kwietnia 1930 r. Nr. 287/30 Kuratorjum podaje do wiadomości, że termin „Tygodnia" przesunięty został uchwałą tegoż Komitetu na okres od 9 do 15 czerwca b. r.

Uchwała ta nie przesądza, iż w poszczególnych ośrodkach Rzeczypospolitej niektóre imprezy „Tygodnia" odbyć się mogą w terminie wcześniejszym.

Zechcą Dyrekcje i Kierownictwa wszystkich szkół stosownie do wspomnianego na wstępie okólnika Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zorganizować w okresie „Tygodnia" pogadanki i odczyty na temat znaczenia emigracji i jej wpływu na stosunki społeczno-ekonomiczne w kraju.

Komitet Organizacyjny „Tygodnia Emigranta Polaka" wydał „Jednodniówkę Tygodnia Emigracyjnego", która jest do nabycia po bardzo niskiej cenie w biurze Komitetu (Warszawa, Aleje Jerozolimskie Nr. 33, m. 29, tel. 305-63).

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) J. Gadomski.

56.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 16 kwietnia 1930 r. Nr. O. 8519/30

do PP. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj i Kierownictw szkół oraz ogółu Nauczycielstwa w Okręgu

w sprawie harcerskiego kursu instrukcyjno-informacyjnego dla nauczycieli.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego organizuje w czasie od 3-go do 30 lipca r. b. w obozie pod namiotami w uzdrowiskowej okolicy wpobliżu Gniezna 4-o tygodniowy kurs harcerski instrukcyjno-informacyjny dla nauczycieli.

Program kursu przewiduje prace z zakresu techniki, metodyki oraz ideologji harcerskiej.

Kurs ma na celu przygotowanie nauczycieli na samodzielnych kierowników względnie opiekunów drużyn harcerskich.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przyznało Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego na powyższym kursie 20 miejsc.

Całkowity koszt utrzymania wynosi 30 zł.

Kandydaci na kurs nadeślą zgłoszenia, zaopinjowane przez PP. Inspektorów Szkolnych względnie Dyrektorów szkół, drogą służbową do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego do dnia 1 czerwca 1930 r.

W podaniu należy uwzględnić następujące dane: imię, nazwisko, datę urodzenia, dokładny adres, ewentualny przebieg dotychczasowej pracy w harcerstwie, znajomość literatury harcerskiej, oraz dołączyć zobowiązanie do rocznej pracy w charakterze opiekuna lub na innem stanowisku.

Dalsze szczegóły będą podane uczestnikom bezpośrednio przez Kierownictwo Kursu.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) J. Gadomski.

57.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 17 kwietnia 1930 r. Nr. O 7762/30

do PP. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek, Kierownictw publicznych szkół powszechnych oraz ogółu Nauczycielstwa w Okręgu

w sprawie szkodliwości spirytusu denaturowanego.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 kwietnia 1930 r. Nr. II. 6537/30 Kuratorjum podaje do wiadomości, że Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego zamierza w najbliższym czasie dopuścić do sprzedaży spirytus skażony nowemi środkami denaturującemi, silnie działającemi na organizm ludzki.

W celu uświadomienia ludności co do szkodliwości spożywania spirytusu skażonego Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego roześle wkrótce pewną ilość odpowiednich broszur wprost do poszczególnych inspektoratów szkolnych.

PP. Inspektorowie Szkolni prześlą bezzwłocznie broszurki do szkół.

Kierownictwa i Nauczycielstwo publicznych szkół powszechnych zechcą zapoznać się z treścią broszurki i dla uświadomienia miejscowej ludności wszcząć odpowiednią akcję, pouczającą o szkodliwości spożywania spirytusu skażonego. Najodpowiedniejszym sposobem przeprowadzenia tej akcji będzie urządzanie specjalnych odczytów i pogadanek dla dorosłych.

Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich mogą również, zwłaszcza w mniejszych miastach oraz osadach, przyczynić się w dużej mierze do skutecznego przeprowadzenia rzeczonej akcji uświadamiającej.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) G. M. Szulc
Naczelnik Wydziału.

58.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 17 lutego 1930 r. Nr. III. 3520/30

do Zarządów wszystkich miejskich szkół zawodowych dokształcających w Okręgu, szkoły zawodowej dokształcającej Fund. Sierocińca Św. Wacława w Liskowie i szkoły zawodowej dokształcającej Wydziału Powiatowego Sejmiku Łódzkiego w Rzgowie

w sprawie list płacy.

W okólnem zarządzeniu Kuratorjum Okręgu Szkolnego z dnia 4. IX. 1929 r. Nr. III-2835/29 wyraźnie w p. d zaznaczono, że listy płacy, które są podstawą dla Kuratorjum do asygnowania zapomogi, „powinny zawierać faktycznie wypłacone sumy".

Ponieważ nie wszystkie Zarządy szkół przestrzegały i przestrzegają tego przepisu, nadsyłając często listy płacy na następny miesiąc już w początkach bieżącego miesiąca, Kuratorjum oznajmia, że, poczynając od miesiąca lutego 1930 r., tylko takie odpisy list płacy poborów nauczycieli i kierownika szkół zawodowych dokształcających będą podstawą do asygnowania zapomogi, które będą zestawione według wzoru, podanego do wiadomości okólnikiem Kuratorjum z dnia 27. IX. 1926 r. Nr. III-961/26, oraz będą zaopatrzone następującą klauzulą:

„Pobory za mies. . . . . wyżej wymienionych kierownika i nauczycieli w wysokości, wyszczególnionej w niniejszej liście płacy, wypłacono dnia . . . ."

Klauzula winna być zaopatrzona w odcisk pieczęci Magistratu oraz podpis Burmistrza (Prezydenta) miasta, względnie upoważnionej przez tegoż osoby.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) J. Gadomski.

59.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 10 marca 1930 r. Nr. III. 5591/30

do Zarządów, Właścicieli i Dyrekcyj wszystkich niepaństwowych szkół i kursów zawodowych w Okręgu

w sprawie terminu wnoszenia podań o zatwierdzenie dyrektora i nauczycieli niepaństwowych szkół i kursów zawodowych.

W myśl § 2 i) rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25. VIII. 1928 r. w sprawie przekazania niektórych spraw kompetencji Kuratorów Okręgów Szkolnych (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 10, poz. 168) do kompetencji Kuratora Okręgu Szkolnego należy zatwierdzanie dyrektora, kierowników, nauczycieli i instruktorów niepaństwowych szkół i kursów zawodowych.

W związku z powyższem oraz z uwagi na utrzymanie normalnego biegu nauki w szkole od samego początku roku szkolnego i w związku

z tem na konieczność już w końcu roku szkolnego poprzedzającego ustalenia osoby dyrektora (kierownika) oraz składu całego personelu nauczycielskiego na rok szkolny następny Kuratorjum poleca nadesłać podania w sprawie zatwierdzenia dyrektora (kierownika) najpóźniej do dnia 20-go maja 1930 r. W następnych latach wyżej wymienione podania wnosić należy w terminie najpóźniej do dnia 15. IV każdego roku. — Podania w sprawie zatwierdzenia nauczycieli i instruktorów należy nadsyłać w terminie najpóźniej do dnia 1. VII każdego roku.

Zaznacza się, że podań dyrektorów (kierowników) i nauczycieli, zatwierdzonych uprzednio przez Kuratorjum bezterminowo, nie należy nadsyłać.

Do podań należy dołączyć dowody, stwierdzające kwalifikacje zawodowe i naukowe kandydata, jego praktykę szkolną i nieszkolną (zawodową), życiorys własnoręcznie napisany, świadectwo obywatelstwa, metrykę urodzenia.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) J. Gadomski.

60.

Zakres wymagań przy egzaminie wstępnym na Wyższy Kurs Nauczycielski.

I. Grupa metodyczno-pedagogiczna.

Kandydata obowiązuje znajomość podstawowych zasad nauczania oraz zabiegów metodycznych w zakresie pierwszych lat nauczania w szkole powszechnej. Wskazany podręcznik, np. L. Żeleńska — Metodyka pierwszych lat nauczania. Nasza Księgarnia. Warszawa.

Pozatem kandydat winien się wykazać przestudjowaniem jednej z niżej wymienionych książek:

1) J. W. Dawid, Inteligencja, wola i zdolność do pracy. Nasza Księgarnia. Warszawa. III wyd. 1927.
2) Ed. Claparède, Psychologja dziecka i pedagogika eksperymentalna. Nasza Księgarnia. Warszawa 1927.
3) W. Zionkowski, Psychologja dziecięctwa. Książnica - Atlas, Lwów—Warszawa 1929.
4) J. Piaget, Mowa i myślenie u dziecka. Lwów—Warszawa 1929. Książnica.
5) St. Szuman, Sztuka dziecka. Książnica-Atlas. Warszawa.

Kandydaci będą również poddani egzaminowi, sprawdzającemu uzdolnienie muzyczne i rysunkowe w stopniu, potrzebnym do prowadzenia nauki śpiewu i rysunku w niższych oddziałach szkoły powszechnej.

II. Grupa fizyko-chemiczna.

1. Kandydata obowiązuje znajomość przepisanego programu szkoły powszechnej z zakresu przyrody martwej oraz metodyki nauczania przyrody martwej w szkole powszechnej, zdobyta na podstawie co najmniej jednorocznej praktyki w tej dziedzinie.

2. Kollokwjum z przyrody martwej na podstawie ogólnego zakresu, objętego programem seminarjum nauczycielskiego uwzględni przedewszystkiem zjawiska cieplne. Przygotowanie w zakresie tych ostatnich zjawisk winien kandydat zdobyć zarówno przez lekturę jako też na drodze

laboratoryjnej: przez ćwiczenia z użyciem najprostszych pomocy naukowych (termometr od — 20° C. do + 110° C., garnki emaljowane różnej wielkości z gospodarstwa kuchennego, prymus lub maszynka spirytusowa).

Podręczniki: Jarosław Chełmiński: Fizyka, Władysław Michalski: Przyroda martwa.

61.

Zmiany w Składzie Osobowym

Państwowych Komisyj Egzaminacyjnych, powołanych do przeprowadzania egzaminów praktycznych na nauczycieli publicznych szkół powszechnych w Okręgu Szkolnym Łódzkim.

Na zasadzie § 3 zarządzenia Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14 grudnia 1928 r. (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. z 1929 r. Nr. 1, poz. 3) Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego zamianował na okres trzechletni, poczynając od dnia 1 marca 1930 roku, P. Stanisława Krala, p. o. kierownika szkoły powszechnej w Zduńskiej Woli, członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, powołanej do przeprowadzania egzaminów praktycznych dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych w powiatach sieradzkim, wieluńskim i kaliskim.

62.

Zjazd Naukowy im. Kochanowskiego w Krakowie.

W bieżącym roku przypada 400-setna rocznica urodzin Jana Kochanowskiego, największego poety dawnej Polski.

Trzechsetną rocznicę jego zgonu uczciła Polska Akademja Umiejętności w r. 1884 zjazdem naukowym, który przyniósł wielkie korzyści badaniom nad historją naszej kultury, literatury i oświaty i dał głęboką podnietę do obfitych studjów monograficznych i wydawnictw źródłowych.

Pomna tej tradycji, postanowiła Polska Akademja Umiejętności również w obecną rocznicę oddać uroczysty hołd Janowi Kochanowskiemu, który nietylko jako poeta i pisarz, ale także jako umysł i charakter jest najwspanialszym reprezentantem kultury polskiej złotego wieku.

Za najwłaściwszy hołd uznano związanie z rocznicą Kochanowskiego Zjazdu naukowego, któryby był poświęcony syntetycznemu przedstawieniu poszczególnych dziedzin kulturalnego życia staropolskiego, opartemu na źródłach, pracach specjalnych i przyczynkach ogłoszonych od poprzedniego zjazdu.

Zjazd ten odbędzie się w Krakowie w dniach 8, 9 i 10 czerwca 1930 r.

P r o g r a m n a u k o w y Zjazdu obejmie referaty i dyskusje na następujące tematy: Poezja staropolska, Poetyka staropolska, Język polski XVI wieku (pod względem artyzmu), Staropolska literatura prozaiczna, Literatura łacińska w Polsce, Humanizm i renesans w Polsce, Stosunek XVI wieku do kultury Zachodu, Rozwój i upadek Akademji krakowskiej, Szkolnictwo i wychowanie, Książka w Polsce XV i XVI wieku, Twórczość naukowa, Kultura artystyczna *a)* sztuki plastyczne, *b)* muzyka, Cześć Boża i życie religijne, Reformacja, Obyczaj staropolski, Kultura życia politycznego, Kultura prawnicza, Kultura życia społecznego, Kultura życia gospodarczego, Oddziaływanie kultury polskiej na kraje ościenne.

Opracowania powyższych zagadnień podjęli się najwybitniejsi ich znawcy na zaproszenie Polskiej Akademji Umiejętności. — Niektóre z tematów omówione będą na posiedzeniach plenarnych Zjazdu, większość na posiedzeniach sekcyjnych.

Osobna sekcja poświęcona będzie twórczości Jana Kochanowskiego; zgłosiło już do niej referaty kilku wybitnych historyków literatury; uwzględnione będą dalsze zgłoszenia.

Program artystyczny Zjazdu obejmie:

I. Wystawę zabytków sztuki i kultury z epoki polskiego renesansu.

II. Wystawę książki polskiej. Obejmie ona *a)* komplet wydań dzieł Jana Kochanowskiego w ciągu wieków, *b)* wybór druków polskich XVI-go wieku z dziedziny literatury pięknej i filologji, *c)* ilustrację książki polskiej XVI w., *d)* wybór książek z znaczniejszych bibljotek prywatnych i publicznych XVI wieku z uwzględnieniem cenniejszych opraw.

III. Koncert, którego program przedstawi słuchaczom kulturę muzyczną w Polsce XVI w. na przykładach utworów religijnych i świeckich, wokalnych i instrumentalnych, wybitnych kompozytorów polskich tej epoki, oraz obcych, z których dziełami stykał się Kochanowski.

IV. Wystawienie Kochanowskiego „Odprawy posłów greckich" na dziedzińcu zamkowym na Wawelu.

Szczegółowy program Zjazdu ogłoszony będzie w najbliższych tygodniach.

Wkładka uczestnika Zjazdu naukowego im. Kochanowskiego wynosi 30 zł. Uprawnia ona do udziału w obradach naukowych Zjazdu, do zwiedzenia wystaw, obecności na koncercie i na przedstawieniu „Odprawy posłów", oraz do bezpłatnego otrzymania wszystkich druków zjazdowych, w tem wydawnictwa p. t. „Kultura Staropolska", które obejmie referaty wygłoszone na Zjeździe, tudzież wydawnictwa protokółów Zjazdu.

Kancelarja Polskiej Akademji Umiejętności przyjmuje zgłoszenia uczestnictwa w Zjeździe. Wkładkę zjazdową należy wpłacić czekiem P. K. O. Nr. 154666, najpóźniej do dnia 1 maja b. r.

Bliższe szczegóły programu i organizacji technicznej Zjazdu podane będą do wiadomości w osobnych komunikatach.

Sekretarjat generalny Polskiej Akademji Umiejętności, oraz sekretarz komitetu zjazdowego, prof. Stanisław Kot, udzielają wszelkich informacyj w sprawach Zjazdu (Kraków, ul. Sławkowska 17).

Kuratorjum zachęca zainteresowane Nauczycielstwo do wzięcia udziału w Zjeździe.

W dniach 6 i 7 czerwca r. b. odbędzie się w Krakowie Zjazd Polonistów, organizowany przez T. N. S. W.

63.

Zarządzenia, zamieszczone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kuratorjum zwraca uwagę PP. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw szkół na zarządzenia, zamieszczone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 3 (223) z dnia 18 marca 1930 r. pod poz. 35 i 36, a mianowicie: 1) z dnia

26 lutego 1930 r. Nr. II. 2694/30 w sprawie przydzielenia nauczycieli do służby w innej szkole, 2) z dnia 14 lutego 1930 r. Nr. I. Prez. 869/30 w sprawie stosowania przepisów o przejazdach ulgowych młodzieży szkolnej.

64.

Skorowidz do „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego".

W miesiącu marcu b. r. ukazało się nakładem Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej drugie wydanie „Skorowidza alfabetycznego do Dziennika Urzędowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego". Obejmuje ono ustawy, rozporządzenia i okólniki z dziedziny szkolnictwa polskiego, zgrupowane w porządku alfabetycznym, za czas od 1 października 1917 r. do 1 stycznia 1930 r.

Wobec szybkiego rozpowszechnienia się pierwszego wydania „Skorowidza" z r. 1927 Rada Szkolna Okręgowa Łódzka wyraża przekonanie, że wydanie drugie tego pożytecznego i potrzebnego wydawnictwa, uzupełnione materjałem z trzech ostatnich lat, okaże się niezbędnem dla tych wszystkich Władz, Urzędów, Instytucyj Szkolnych i Szkół, które korzystały z wydania pierwszego.

Zamówienia kierować należy pod adresem: Administracja Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego, Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 104.

Cena za 1 egzemplarz wydania drugiego „Skorowidza" o 11 arkuszach druku wynosi złotych 6.

Pieniądze uprasza się wpłacać do P. K. O. na konto czekowe Nr. 65312 dla Rady Szkolnej Okręgowej Łódzkiej najpóźniej w terminie 30-dniowym od daty wykonania zamówienia. — W wypadkach wyjątkowych termin ten może być przedłużony.

65.

Kostjumy gimnastyczne, wykonywane w Państwowej Szkole Włókienniczej w Łodzi.

Kuratorjum podaje do wiadomości, że w Państwowej Szkole Włókienniczej w Łodzi otwarty został wydział dziewiarski, który wyrabia kostjumy gimnastyczne według wzorów, określonych w okólniku z dnia 10-go stycznia 1928 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z 1928 r., poz. 22), i podejmuje się dostawy tych kostjumów do szkół.

66.

RUCH SŁUŻBOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego zamianował z dniem 1 kwietnia 1930 r. do odwołania pracownika kontraktowego, **Stanisława Kanię**, urzędnikiem prowizorycznym w XI st. sł.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego dopuścił z dniem 1 kwietnia 1930 r. do służby przygotowawczej:

1) prac. kontraktową, **Zofję Jezierską**, z poborami XI st. sł.,

2) prac. kontraktową, **Marję Zaborowską**, z poborami XI st. sł.

Szkolnictwo powszechne.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego zamianował z dniem 1 sierpnia 1930 r. w drodze konkursu:

1) nauczyciela i p. o. kierownika 3-kl publ. szkoły powsz. w Kámieniu, **Ryszarda Rezlera**, kierownikiem 3-kl. publ. szkoły powsz. w Kamieniu, pow. kaliskiego,

2) kierownika 2-kl. publ. szkoły powsz. w Cieninie Zabornym, pow. słupeckiego, **Józefa Trzebuchowskiego**, kierownikiem 7-kl. publ. szkoły powsz. w Zagórowie, pow. słupeckiego.

W związku z podwyższeniem stopni organizacyjnych poszczególnych szkół Pan Kurator uznał:

1) kierownika 6-kl. publ. szkoły powsz. w Kramsku, **Tadeusza Jana Dyhdalewicza**, za mianowanego z dniem 1 października 1929 r. na stanowisko kierownika 7-kl. publ. szkoły powsz. w Kramsku, pow. konińskiego,

2) kierowniczkę 3-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 3 w Koninie, **Rachelę Rajzel Mączkową**, za mianowaną z dniem 1 października 1929 r. na stanowisko kierowniczki 4-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 3 w Koninie,

3) kierowniczkę 5-kl. publ. szkoły powsz. w Morzysławiu, **Klarę Marję Michalską**, za mianowaną z dniem 1 listopada 1929 r. na stanowisko kierowniczki 6-kl. publ. szkoły powsz. w Morzysławiu, pow. konińskiego.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z dniem 15 marca 1930 r. na skutek prośby naucz. publ. szkoły powsz. Nr. 71 w Łodzi, **Wiktorję Wyszogrodzką**, do publ. szkoły powsz. Nr. 17 w Łodzi.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z dniem 1 kwietnia 1930 r. na skutek prośby:

1) naucz. publ. szkoły powsz. w Pstrokoniach, pow. łaskiego, **Włodzimierę Bakunową**, do publ. szkoły powsz. w Młodawinie, pow. łaskiego,

2) naucz. publ. szkoły powsz. w Wronowicach, pow. łaskiego, **Zofję Binduchowską**, do publ. szkoły powsz. w Utracie, pow. łaskiego,

3) naucz. publ. szkoły powsz. w Dąbrowie, pow. łaskiego, **Helenę Burdziełównę**, do publ. szkoły powsz. w Hucie Dłutowskiej, pow. łaskiego,

4) naucz. publ. szkoły powsz. w Strońsku, pow. łaskiego, **Jadwigę Dembińską**, do publ. szkoły powsz. w Zapolicach, pow. łaskiego,

5) naucz. publ. szkoły powsz. w Janowicach, pow. łaskiego, **Jadwigę Godlewską**, do publ. szkoły powsz. Nr. 19 w Pabjanicach,

6) naucz. publ. szkoły powsz. w Pruszkowie, pow. łaskiego, **Janinę Lewandowiczową**, do publ. szkoły powsz. w Marzeninie, pow. łaskiego,

7) naucz. publ. szkoły powsz. w Woli Stryjeckiej, pow. łaskiego, **Marję Malinowską**, do publ. szkoły powsz. w Bałuczu, pow. łaskiego,

8) naucz. publ. szkoły powsz. w Stryjach Paskowych, **Irenę Radomską**, do publ. szkoły powsz. w Bałuczu, pow. łaskiego,

9) naucz. publ. szkoły powsz. w Grabowcu, pow. sieradzkiego, **Jadwigę Majewską**, do publ. szkoły powsz. w Męckiej Woli, pow. sieradzkiego,

10) naucz. publ. szkoły powsz. w Cieninie Zabornym, pow. słupeckiego, **Helenę Trzebuchowską**, do publ. szkoły powsz. w Zagórowie, pow. słupeckiego,

11) naucz. publ. szkoły powszechnej w Rzymsku, pow. tureckiego, **Genowefę Czarniawską,** do publ. szkoły powsz. w Żukach, pow. tureckiego.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z urzędu z dniem 1 kwietnia 1930 r. z powodu zmiany organizacji szkół:

1) naucz. publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Lutomiersku, **Minę Friedmanównę,** do publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Lutomiersku, pow. łaskiego,

2) naucz. publ. szkoły powsz. Nr. 2 w Anielinie, **Bertolda Schwarzbacha,** do publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Anielinie, pow. łaskiego.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

67.

WYDAWNICTWA.

Wykaz książek,

nabytych przez Państwową Centralną Bibljotekę Pedagogiczną w Łodzi.

6885 **Szafer:** Parki narodowe w Polsce.
6886 **Amblard:** La langue française.
6887 **Kujawski:** Koła młodzieży Czerwonego Krzyża.
6888 **Zakrzewski:** Dom matki i dziecka.
6889 **Łapiński:** Opieka nad dzieckiem gruźliczem.
6890 **Wierzejewski:** Organizacja opieki nad kalekami - ułomnymi.
6891 **Pasch:** Mathematikam Ursprung.
6892 **Muckle:** Geometrie in der neuen Schule.
6893 **Bernhart:** Der Vatikan als Thron der Welt.
6894 **Timmermann:** Raumlehrestunden im Freien.
6895 **Kempinsky:** Lebensvolle Raumlehre.
6896 **Łomnicki:** Geometrja elementarna. Wyd. 6.
6897 **Gruhn:** Der Rechenunterricht in der Arbeitsschule im Geiste Pestalozzis.
6898 **Kempinsky:** So rechnen wir bis hundert und darüber hinaus.
6899 **Kempinsky:** Ein frohes Rechenjahr.
6900 **Hennig:** Geopolitik.
6901 **Górski:** Kolonje letnie.
6902 **Kopczyński:** Opieka higjeniczno-lekarska nad dzieckiem normalnem w szkole.

Gebethner i Wolff, Warszawa:

Dr. Teodor Marchlewski: Zarys nauki o dziedziczności.
Ambroży Moszyński: Dżdżownica i pijawka.
Julja Baranowska-Borowa: Święto pieśni dzieci polskich.
Julja Baranowska-Borowa: Polskie kanony szkolne.

Krakowska Spółka Wydawnicza:

Aleksander Brückner: Dzieje Kultury Polskiej. Tom I: Od czasów przedhistorycznych do r. 1506. Tom II: Od r. 1506 do 1830. Zeszyty, objętości 10 arkuszy druku, ukazywać się będą dnia 1 każdego miesiąca. Warunki prenumeraty: Całość, zapłacona zgóry — 60 zł., prenumerata kwartalna — 19 zł., miesięczna — 6 zł. 80 gr.

Calderon: Książę Niezłomny. Przekład Juljusza Słowackiego. Opracował Władysław Folkierski.
Włodzimierz Jampolski: Stefan Żeromski. Wyd. II.

Polska Akademja Umiejętności w Krakowie:

Pasek Jan Chr. z Gosławic: Pamiętniki. Z rękopisu wydał Jan Czubek. Wydanie zupełne, Kraków 1929 (Bibljoteka Pisarzów Polskich, tom 81). Cena 4 zł. 50 gr. Szkoły średnie, nabywające wydawnictwo bezpośrednio w Ekspedycji Wydawnictw Polskiej Akademji Umiejętności (Kraków, ul. Sławkowska 17), otrzymują 25% rabatu, cena więc 1 egz. wraz z opakowaniem i portem wynosić będzie 3 zł. 40 gr.

Książki, dotyczące obrony przeciwgazowej:

M. Ziembiński: Repetitorjum z gazoznawstwa.
Mjr. M. Romeyko: Koleje a wojna lotniczo-gazowa.
Por. Z. Marynowski: Obrona przeciwgazowa.
Kpt. T. Kalusiński: Krótki zarys chemji gazów i dymów bojowych.
Dr. K. Strawiński, Ppłk. Inż. A. Zdankiewicz i Mjr. Dr. L. Bratz: Chemja na usługach ochrony roślin.
Katalog przezroczy obrony przeciwgazowej (Nakł. Zarządu Głównego L. O. P. P.).
Tablica orjentacyjna o gazach bojowych i ratownictwie (Nakł. Zarządu Głównego L. O. P. P.).

Księgarnia F. Hoesicka, — Warszawa:

Jan Starzewski: Józef Piłsudski. Zarys psychologiczny. Praca obejmująca i rozwijająca najważniejsze zagadnienia Polski współczesnej.

Czasopismo Przyrodnicze ilustrowane. Wydawnictwo Towarzystwa Przyrodniczego im. St. Staszica w Łodzi, Nowo-Targowa 24. Ukazał się zeszyt III i IV rocznika IV. Redaktor E. M. Potęga.

68.

W Miejskiem Seminarjum Nauczycielskiem Męskiem im. E. Estkowskiego w Łodzi (ul. Zagajnikowa Nr. 54)

wakują od 1 września r. b. posady:

1) **nauczyciela języka niemieckiego (13 godz. lekcyj tygodniowo),**
2) **nauczyciela wychowania fizycznego (15 godz. lekcyj oraz kierownictwo hufcem szkolnym).**

Do powyższych stanowisk przywiązane jest wynagrodzenie według norm, stosowanych dla nauczycieli państwowych szkół średnich, z 15% dodatkiem komunalnym.

O stanowiska te ubiegać się mogą osoby, posiadające ustawą przepisane kwalifikacje nauczycielskie.

Należycie udokumentowane podania składać należy w biurze Wydziału Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi, ul. Piramowicza 10, I piętro do dnia 10 maja r. b.

MAGISTRAT m. ŁODZI.

Drukarnia Państwowa w Łodzi, Piotrkowska 85' tel. 100-29 730